

## POZVÁNKY

### Výroční členská schůze regionu Šumperk

Region Šumperk zve všechny své členy a přátele na výroční členskou schůzi, která se uskuteční dne **11. 5. 2019 v 13.30 hodin v jídelně bývalého podniku Moravolen Šumperk.**

*Srdečně zve výbor regionu Šumperk*

### Pozvánka na setkání rodáků z Hulče České

Pozvánka na **25. setkání rodáků z Hulče České**, jejich potomků, přátel a dalších zájemců, které se uskuteční v **Kolešovicích v Kulturním domě, v sobotu dne 25. 5. 2019 od 10.00 hodin.**

Svou účast **potvrďte písemně** na adresu: **Jindřich Bečvář, Zderaz 4, 270 04 Hořesedly** nebo na tel.: **732 479 047, nejpozději do 21. 5. 2019.**

Potvrzení účasti je nutné za účelem objednávky pohoštění, částka 200 Kč na osobu bude vybírána při vstupu.

*Srdečně zve za výbor Jindřich Bečvář*

### Setkání Kvasilováků,

jejich potomků a přátel se bude konat v **Liběšicích u Žatce v sobotu 8. června 2019.** Sraz účastníků u pomníku padlých občanů Kvasilova a okolí v **12.00 hodin.** Začátek posunut s ohledem na příjezd autobusů ze Žatce a Loun. Po pietním aktu se přemístíme do místní restaurace na pohoštění a přátelské posezení.

Na občerstvení a organizační výdaje bude vybírán na místě poplatek **180 Kč.** Vzhledem k zajištění občerstvení, které je nutno předem objednat, **přihlaste se co nejdříve na telefonu: Anna Hlaváčková Žatec, mobil 604 348 759, Zdeňka Hlaváčková Liběšice, tel. 415 725 157, mobil 734 708 549. VOLEJTE PO 19. HODINĚ.**

V případě, že se přihlásíte a nebudete se moci z vážných důvodů zúčastnit, tak se prosím včas odhlaste. Děkujeme za pochopení.

**Veďte s sebou fotografie, případně jiné materiály z dřívějšího i současného Kvasilova.**

*Srdečně zveme. Organizační výbor.*

### Pozvánka – setkání rodáků a přátel Českého Volkova a okolních osad

Srdečně zveme na tradiční setkání rodáků a přátel Českého Volkova a okolních osad. **29. setkání se uskuteční 8. 6. 2019 v restauraci Stromovka v Lounech. Začátek je v 10.00 hod., účast potvrďte na tel. 605 951 390 – p. Srbecká, 606 094 130 – p. Arvayová.**

### Setkání rodáků z Jezírka a Buršovky

Oznamujeme, že v sobotu **15. června 2019 od 12.00 hodin v hospůdce „U nás“**, Fügnerova ulice 1053 v Žatci, se koná setkání rodáků, potomků a přátel.

*Srdečně zveme Jiřina Hejdová, tel. 725 121 917*

### Pozvánka na setkání rodáků z Mirohoště a Bocánovky

Setkání rodáků a jejich potomků Mirohoště a Bocánovky se uskuteční v **Hotelu Racek v Úštěku, dne 8. 9. 2019 od 10 hodin.**

Nahlásit účast je možno: Jiřina Kolářová, Dolina 73/9, 165 00 Praha 6. Telefonní spojení: 728 191 260, 220 921 949.

## OZNÁMENÍ

### Vážení přátelé ze Spolku volyňských Čechů,

dovoluji si Vás upozornit na vydání dalších próz Marie Stryjové, spisovatelky s volyňskými kořeny, povídkových souborů **Za Hvězdou**. Zároveň oznamuji, že v našem nakladatelství chystáme dotisk již vyprodaného povídkového souboru **MLČ**, jehož první část obsahuje texty z doby autorčina dětství na Volyni. Budu vděčný, když obě informace předáte v okruhu Volyňáků, z nichž mnozí projeví o dílo M. Stryjové zájem.

*V úctě Tomáš Trusina, vydavatel*

### Marie Stryjová, Za Hvězdou

Autobiograficky laděné povídky z pozůstalosti, v nichž autorka přesvědčivě evokuje vnitřní svět dospívající dívky hledající životní opravdovost a její odcizení ve světě, na jehož podobě se mj. nezvratně podepisuje komunistický režim padesátých let.

M. Stryjová (1931–1977) je autorka ojedinělého tvůrčího přístupu. Prostřednictvím několika přesně odposlouchaných slov dokáže přesvědčivě a někdy nelitostně evokovat vztahy, pocity a postoje postav i dotírající počasí či náladu krajiny. Cyklus **Kroupy** otevírá svět gymnaziálních let v Broumově, cyklus **Měsíc** zachycuje vysokoškolská studia a dobu po nich. Kniha **Za Hvězdou** (podle hory na předělu mezi Broumovskem a ostatním světem) tak doplňuje časovou proluku mezi volyňskými a broumovskými povídkami ze souboru **MLČ** a novelou **Pokojík**.



Kniha **Za Hvězdou**

*...Je mi dobře, jen když jsem sama. Jsem pak mlčenlivá, klidná, smutná. Je mi těžko. Jsem ráda, když je mi těžko. Po tíze mám zajímavou vybuchující radost. Když jsem s lidmi,*

*buď mlčím, nebo hodně mluvím, a když odejdu, je mi trapně, jsem si protivná, slibuju si, že už příště nebudu tolik mluvit. A přitom mi připadá, skoro vždycky, když skončí řeč, že je mezi mnou a tím druhým něco mučivě nedořečeného. A čím víc mluvím, tím víc.*

K vydání připravila Šimona Löwensteinová, doslov napsala Šárka Rambousková.  
ISBN 978-80-88060-15-4,  
224 str., váz. 18 x 13,5 cm  
Katalogová cena: 217 Kč  
Cena pro vás: 189 Kč  
Objednávejte na eman.evangelnet.cz  
nebo e-mailem na eman@evangelnet.cz

## VÝZVA

### Zájezd na Volyň 26. – 30. 9. 2019



Kaple na Martinovce

V loňském roce začala na martinovském hřbitově rekonstrukce římskokatolické kaple. V tomto roce má být rekonstrukce dokončena a 28. 9. 2019 vysvěcena. Ve Zpravodaji č. 8/2018 jsem vyhlásil sbírku na rekonstrukci této římskokatolické kaple.

Dosud se mi podařilo sebrat 28 200 Kč s tím, že sbírka dosud pokračuje. Dále vyzývám všechny rodilé Martinováky a jejich potomky, aby mi nahlásili, kdo je na tomto hřbitově pochován (pokud možno i s daty narození a úmrtí).

Za vybrané peníze bychom nechali udělat mramorovou nebo žulovou desku se jmény lidí, kteří jsou na tomto hřbitově pochováni. Tato deska by mohla být umístěna na kapli. Zbytek peněz ze sbírky by byl použit na dokončení rekonstrukce, údržbu kaple a hřbitova.

**Na vysvěcení kaple 28. 9. 2019 bychom rádi zorganizovali zájezd ve dnech 26. – 30. 9. 2019 s podmínkou, že se nám přihlásí dostatečný počet zájemců. TERMÍN PŘIHLÁŠENÍ JE DO 15. 6. 2019.**

V případě zájmu příspěvky posílejte na **bankovní účet 189497857/0300 (do zprávy pro příjemce uveďte: Kaple Martinovka a svoje jméno a příjmení).**

**Dotazy a informace** na tel: 721 066 688, e-mail: Baca.Jaroslav@seznam.cz

Jaroslav Báča

## Nový facebookový profil „Sever“

Během dubna regionální organizace Podbořany založila **facebookový profil** s názvem **Volyňští Češi Sever**. Jak z názvu vyplývá, je zaměřen na příspěvky, které se týkají **Ústeckého a Karlovarského kraje**. „Jeden velmi úspěšný profil už existuje. Já jsem založila stránku, která se nebude tolik zaměřovat na hledání lidí a předků, ale na aktuální informace a dění okolo spolku a tématu volyňských Čechů. Fanoušků zatím není mnoho, časem snad jistě přibudou,“ tvrdí Edita Langpaulová z regionu Podbořany. Snahou je, aby se zde zveřejňovaly pozvánky a fotky z přednášek, výstav, pietních akcí a tak dále. „Nebudeme se vyhýbat ani medailonkům osobností a zajímavým příběhům. Snad je to správná cesta k oslovení těch, kteří o fungování spolku mnoho neví,“ uzavírá E. Langpaulová.

## Cheb – putovní výstava „100 let Zborova“



Mgr. Dagmar Martinková

Předsedkyně SČVP Mgr. Dagmar Martinková 24. dubna 2019 v Chebu slavnostně zahájila a zajímavou přednáškou doplnila putovní výstavu brněnského Komunitního centra pro válečné

veterány (KCVV) s názvem „100 let Zborova“. Výstava mapuje i podíl volyňských Čechů na vzniku Čsl. legií a jejich bojovou účast; její zahajovací den byl využit i pro setkání s volyňskými Čechy chebského regionu. Pořadatelskému týmu chebské Městské knihovny patří poděkování za vstřícnost, součinnost a vytvoření příjemného prostředí výstavy, která potrvá do 30. 6. 2019.

*Text a foto: Ing. Miloslav Košťál, člen HDK*

## Aš – putovní výstava „Návraty volyňských Čechů“

Předsedkyně SČVP Mgr. Dagmar Martinková 25. dubna 2019 v Aši slavnostně zahájila a aktualizovanou přednáškou doplnila **putovní výstavu s názvem „Návraty volyňských Čechů“**. Výstava mapuje mj. i úředně stanovený plán rozmístění volyňských rodin do jednotlivých českých okresů; přestože ašský okres mezi ně nepatřil, přišlo do něj nemálo volyňských Čechů a to z různých důvodů (v úředně stanoveném místě už na ně nezbyly zemědělské usedlosti, někteří jednotlivci neměli zájem pracovat v zemědělství a tak sem prostě odešli do fabrik za prací, vzhledem k blízkosti státní hranice bylo možné lépe uskutečnit plánovanou emigraci na Západ, atd.).



Aš 25. 4. 2019

Hlavním cílem výstavy, jejíž zahajovací den byl využit i pro setkání s místními volyňskými Čechy, je napravení značně zkresleného povědomí veřejnosti ašského výběžku o tom, kdo volyňští Češi jsou. Pořadatelskému týmu ašského Národopisného a textilního muzea patří poděkování za vstřícnost, součinnost a vytvoření příjemného prostředí výstavy, která potrvá do 16. 6. 2019.

*Text a foto: Ing. Miloslav Košťál, člen HDK*

Uveřejňujeme článek, který vyšel v Parlamentních listech 4. 3. 2019

## Přepisují dějiny, ale to přiznají leda u vodky... „Tohle nesmíte říct,“ varuje historička, která jezdí na Ukrajinu

<https://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/kauzy/Prepisuji-dejiny-ale-to-priznaji-leda-u-vodky-Tohle-nesmite-riect-varuje-historicka-ktera-jezdi-na-Ukrajinu-451713>

(přepis uveřejněného článku), 4. 3. 2019 13:45

„Tragédie? Byl to jiný svět,“ poznamenává k osudům volyňských navrátilců historička Dagmar Martinková, která opakovaně jezdí na Ukrajinu a o svých poznatcích i překvapivých nálezech nyní informuje veřejnost na besedách. „Na Ukrajině je snaha přepisovat fakta. Argumenty nezná ani ministr,“ říká a oceňuje, že díky potřebě samotných Volyňanů vše po pravdě sepsat může pak ona jako badatelka najít správné odpovědi. Mluví o zaostalém Rusku, židovských hrobech čekajících na objevení i o současnosti: „Nesmíte tam říct, že banderovec někoho zavraždil, za to potrestají i vás.“ Po Česku právě putuje výstava, která odkrývá mnohem víc.

„Na Ukrajině je snaha přepisovat fakta,“ potvrzuje historička Dagmar Martinková hned v úvodu svých vyprávění na téma Návratů volyňských Čechů. Věta zazněla koncem týdne v Kryrech na Lounsku, kde se několik dní vyjímala expozice se stejnojmenným názvem, která dále poputuje do Podbořanského muzea a posléze do knihovny v Lubenci.

„Historie volyňských Čechů je pořád jedna velká otevřená, nedopsaná kniha. Jsem ráda za pamětníky nebo kohokoliv, kdo zná paměť svých předků a rád se chopí pera, aby zvětšil svou rodinnou vzpomínku, neschová si to doma do šuplíku a nebojí se informaci předat,“ oceňuje žena, která předsedá Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel. Řada volyňských Čechů měla podle ní potřebu vše sepsat a ona jako historička v tom může najít určité odpovědi.

Podle jejích slov by mimo jiné měl každý člověk znát dobře své kořeny, protože jen tak je sám pevně zapuštěn a pak ho žádná „životní vichřice“ nemůže vyvrátit a žádná životní situace ho nepoloží: „Řekla bych, že u volyňských Čechů je to o to silnější – čím si prošli, a to na území, které si vybrali, **to není o jednom filmu**... Někdo to nazývá tragédií, ale tragédie to není, myslím, že nechyběla řada pozitivních okamžiků. Když brigádní generál Václav Kuchynka vzpomínal (**zaznamenáno v Paměti národa**), řekl, že Volyň byla jedna velká škola života.“

### Co čekali od zaostalého východu?

Spousta lidí, když slyší o osudech volyňských Čechů, prý nechápe, co šli dělat na zaostalý východ: „Dnes se díváme na Rusko jinak, na Ukrajinu také. V 19. sto-

letí byl ale pohled rozdílný oproti dnešnímu – tehdy kolem nás všude byli Němci. Východiskem, vidinou něčeho nového pro Slovana bylo tehdy carské Rusko. Když došlo k rozčarování po Rakousko-uherském vyrovnání po roce 1867, tak kdo viděl trochu více dopředu, šel do Ameriky či Austrálie, jiní do Francie či Velké Británie.“

Hrstka šla za vidinou levné půdy, která na Ukrajině byla desetkrát levnější oproti tomu, co tady Češi prodali. Objevují se i informace, že údajně dostávali půdu od cara zadarmo, což ale historička velice ráda vyvrací, protože dodnes většina rodin uchovává staré kupní smlouvy. Sice existovaly i určité dotované oblasti, kde půdu příchozí dostali do nájmu, ale na Volyni se pozemky skutečně odkupovaly. Někteří se přitom dostali i do takových situací, že si půjčovali peníze od Židů. Mnozí dokonce původní záměr vzdali, když je zaskočilo, že tamní půda je úplně panenská a několik let nebyla schopná úrody. „Museli také často vykácet lesy. Prosperita se prostě neprojevila hned na začátku. Dokonce se někteří nechali najímat na stavbu železnice, na sklizeň řepy, k velkostatkářům. Nebylo to ihned celé růžové. Někdo nemá rád to označení, ale byli to ‚kolonisté Východu,‘“ pokračuje znalkyně volyňských osudů.

Mimochodem, gramotnost a kulturní úroveň tamního obyvatelstva byly velmi nízké. To ústilo nejdříve v odstup a nenávisť starousedlíků, o čemž svědčí i řada soudních sporů. Pak ale Ukrajinci zjistili, že by nebylo špatné se od Čechů poučit, nebo ještě lépe se nechat zaměstnat. „Nechci degradovat Ukrajince, ale sami pravoslavní

kněží popisují na konci 19. století, jaký je rozdíl: Čech si půdu koupí, tři roky les žďárí, další roky provádí hlubokou orbu železným pluhem. Čeká, než přijde úroda, ale pak už je zabezpečen. Vypěstuje, nakrmí svou rodinu a má i na prodej, zásobuje okolní trh. Kdežto Ukrajinec i poté, co je zrušeno nevolnictví si pozemek může za minimální cenu odkoupit, raději si ji jen pronajme. Udělá jen tolik, aby přežil.“

Druhá generace Čechů si pak mohla dovolit už i jít studovat, už to nebylo jen o práci v zemědělství. Udržovala se idea, aby v české rodině byl někdo vzdělaný. Je pozoruhodné, že s tím počítali už při zakládání vesnic: Od počátku důmyslně společenství rodin počítalo s tím, že někde uprostřed vesničky bude jednou stát škola.

### Český ráj za cara?

Teze, že car přímo navštívil české země, aby je přesvědčil ke kolonizaci území, jsou podle expertky na Ukrajinu ale nepodloženým přibarvením. Je prý doložené jedině například to, že když se v roce 1867 konala etnografická výstava, naši obrozenci jeli do Ruska – hledali expanzi pro Čechy, kteří žili v německém prostředí.

Panslovanská idea společného slovanského státu, kterému by vévodil například ruský car, se podle předsedkyně volyňského sdružení držela velmi dlouho: „V podstatě do konce první světové války. Vzhlížení k Rusku se pak u našich politiků drželo velmi dlouho.“

Car Alexandr II. byl podle Martinkové vzdělaný panovník a schopný reformátor, který si byl vědom, koho zve! Věděl, že právě Čechy na své území chce. Snažil se jim proto poskytnout co nejlepší podmínky, aby je přivábil. Zprostil je vojenské povinnosti – muže i jejich syny. To byl také výborný tah. V Rakousku-Uhersku totiž někdy vojenská povinnost v průběhu života mohla být až třicet let. „Pohádky, v nichž chasník jel do války a vrátil se po 14 letech, jsou pravdivé. Prostě byl povoláván tam, kde bylo potřeba. Významná byla i náboženská svoboda. Musíme si uvědomit, že území Volyně bylo celkem ‚národnostně zajímavé‘ – například německé vesnice tu vznikly dříve než české, také mnoho Poláků tu žilo – což pak zejména za druhé světové války vykrytalizovalo a eskalovalo. Také zde byla

spousta Židů – to vás také velmi zarazí, když třeba v Žyomyru vidíte ty obrovské židovské hřbitovy o velikosti vesnice. A také vás zarazí – kam se poděli, kdy a kam? To si nikde moc nepřčtete, takže vás napadá spousta různých otázek,“ nastiňuje Dagmar Martinková.

Za trest se posílalo na Sibiř, úroveň obyvatelstva se vyznačovala vysokou negramotností – 96 procent obyvatel Ruska neumělo ani číst, ani psát, ale přece jen na tomto území Češi dokázali vytvořit v 19. století doslova prosperující ráj. „Fungoval tam jakýsi řád, což vás může překvapit, ale vyplývá to z řady například soudních podkladů. Co Čechy posunulo k tomu, aby se vraceli do vlasti, to přišlo až s událostmi po roce 1914,“ objasňuje Martinková. Volyňští Češi byli po celou dobu odloučení od svého národa v úzkém sepětí, stmelení. „Stále byli menšinou v prostředí, které bylo zaostalé. Když na Volyň přijížděli cestovatelé z Čech, překvapilo je, že se tam mluví perfektně česky, čtou se české knihy; hasiči a další spolky se podílejí na řadě stmelujících aktivit, což mezi Čechy udržovalo společné sepětí,“ zmiňuje s tím, že to dokazují například i vzpomínky českých legionářů: „Za první světové války trávili své zdravotní dovolené v českých vesnicích v českých rodinách na Volyni.“

### Po osudu Zemana a zeleného zlata

Co proslavilo Čechy tehdy a jsou tím proslulé i dnes, je pivo. „Při tom soupeření s přírodou na Volyni se zjistilo, že jsou tam dobré podmínky pro pěstování chmele, který sem přiváželi z Žatecka a Rakovnícka. Tady se psala jedna z kapitol zeleného zlata,“ vypráví Dagmar Martinková a popisuje rozvoj chmelářství a pivovarnictví na Volyni, odkud se vozila produkce chmele i do Čech. „To je jedna z rarit, že se to zase vyváželo zpět do Čech. Ale část produkce šla i daleko do zámoří,“ poukazuje s tím, že stopa českého chmelářství a pivovarnictví ale mnohde už zanikla.

„Ještě dnes ale funguje na Volyni jeden velmi známý pivovar v Lucku, pojmenovaný po svém zakladateli – Zeman, který se hlásí k české tradici. „S prezidentem Milošem Zemanem to nemá společného nic, jak se někteří cestovatelé domnívají. I když možná kdybychom šli do genealogie, možná bychom zjistili, že měli tito pánové ve

14. či 15. století společné předky,“ přemítá historička.

Většina pivovarů už je ale rozebráných a nefungují, zapadly. Ještě v roce 1991 se objevily snahy některých potomků vrátit se na Volyň a obnovit tuto tradici – třeba v případě Olšanky, kterou chtěli odkoupit a znovu začít vyrábět. Bohužel ukrajinská strana to zamítla. „Nevyšla absolutně vstříc. Dnes po tomto pivovaru nenajdete skoro nic. Je z něj jen velké zbořeníště. Rozebrali ho na stavební materiál. Někdy, když přicházíte na Ukrajinu pomoci, není to vždy úplně přijímáno, byť víme, jaká je dnes na Ukrajině situace – že by po tom měli sáhnout všemi deseti,“ krčí rameny badatelka.

Po České republice už pět let putuje výstava s názvem „Návraty volyňských Čechů“. V rámci přednášky, která se s ní pojí, mluví Dagmar Martinková barvitě zejména o tom, jak se volyňští Češi nebáli během první světové války investovat do zahraničního odboje, jak byli schopni sami na sebe uvalit válečnou daň a vstupovat do československých legií a pak začínat zase od nuly.

„Volyňští Češi v legiích, to byl fenomén. Tím, jak se v té době legionáři celkově zapsali do povědomí jako výborní průzkumníci, udělali Čechům obrovskou kladnou vizitku,“ říká Martinková a poukazuje, že Češi totiž oproti ruským vojákům například uměli číst v mapě, zakreslovat v nich, popsat nepřátelské postavení, a také uměli více jazyků a dokázali se domluvit s druhou stranou: „Bylo velmi neobvyklé, aby například vojsko někoho zajalo a po půl roce mu dovolilo bojovat s ním v jeho řadách. To není obvyklé v žádné válce. Volyňští Češi byli tak zapojení do vzniku samostatného Československého státu.“

V roce 1921, kdy došlo k ukončení rusko-polského konfliktu, se Volyně rozdělila na dvě části – východní gubernie se vydala bohužel dějinami Sovětského svazu, tedy s kolektivizací a podobně. Oproti tomu na západní části přiléhající k Polsku nikdo soukromému podnikání nebránil.

V rámci besed historička pak zmiňuje skutečnost, kdy prezident T. G. Masaryk překvapivě **odmítl požadavky delegace Volyňských**, která

žádala, zda by se mohli vrátit z těch nejvíce ohrožených území: „Odmítl je se slovy, že prý Československo má dost své práce s vybudováním samostatného státu a že bude nejlépe, když zůstanou, kde jsou. To bylo velké zklamání, když víte, nakolik se podíleli na odboji, pomáhali legionářům a kolik ze svých kapes vytáhli. To byl tak trochu políček od Československa!“

### Odkaz banderovců

„V dějinách Ukrajiny, které píší tamní historici, se všechno úplně vždycky nedozvíte. Je to otázka i současné doby, kdy některé kapitoly dějin se přepisují,“ prozrazuje a dodává: „**Každý stát potřebuje své hrdiny, někde se to ale posunuje až do krajnosti.**“ Tím uvedla exkurz do historického období poznamenaného jménem Stepana Bandery a jeho povstaleckých jednotek, které jinak popisuje polský, jinak ukrajinský a zcela jinak ruský web či historik.

Historička popisuje osobní zkušenost, kdy se událost vyvraždění celé jedné vesnice, která byla podle výpovědi pamětnice vypálena banderovci, snažila hledat na ruském, ukrajinském a polském webu.

„Zemřelo tam 600 lidí, Poláků, velice krutou smrtí. Hledala jsem tam nějakou památku. Nevěřila jsem svým očím, když pomník v té vesnici je věnován ukrajinským nacionalistům za to, že hrdinně bojovali a osvobozovali tuto vesnici! Z polského webu jsem se pak dozvěděla, že po spoustě přestřelků bylo povoleno daleko v lese umístit kříž, aby tam Poláci mohli aspoň svíčku dát... Na ukrajinském webu byly samozřejmě informace úplně jiné. Ruský web uváděl něco mezi tím. Už tohle byla pro mě celkem drsná zkušenost, kdy jsem sama nevěřila očím – kdybych tam sama nebyla a sama se nebavila s těmi lidmi... Spousta tamních historiků neřekne pravdu nahlas. Možná u kafe, vodky potvrdí, jak to opravdu bylo...“

„Můžeme si myslet, že je to stará historie z roku 1947, ale ona pořád žije už tím, jak se k ní v současnosti Ukrajina postavila: banderovce uznala jako válečné veterány, národní hrdiny, kteří požívají úcty a veškerých sociálních výhod. Dokonce šel ukrajinský zákon tak daleko, že vy veřejně **nesmíte říct**, že příslušník povstalecké ukrajinské armády neboli **banderovec někoho zavraždil**

nebo že je vrah. Zpochybňovat jejich zásluhy. Za to budete na Ukrajině potrestáni, ať jste cizinec, nebo domorodec," zmínila Dagmar Martinková doporučení, jak nemluvit na Ukrajině a že za to může čekat postih i návštěvníky.

Přitom se ví, že mimo jiné banderovci cíleně vyhledávali a předváděli k likvidaci, tedy k odstřelení, židovské rodiny, a když jim došlo, že Hitler ke svobodné Ukrajině nepomůže, utíkali – i v německých uniformách s německými zbraněmi – do lesů... „Tím nastal boj proti všem. Bohužel první na řadě byli Židé. Počty zavražděných dodnes nejsou jasné. Spousta hromadných hrobů tam je dodnes neobjevených a čekají na své objevení. Za současného stavu, kdy se tam dějiny přepisují, si na to asi budeme muset počkat nějakou dobu, než se k tomu oficiálně přikročí," podotýká Martinková.

#### **Ani ministr nezná správné argumenty!**

Badatelka se pozastavuje i nad tím, jak jsou oficiální informace podávány ukrajinským velvyslanectvím – je zcela jasně uváděno, že volyňští Češi spolupracovali s banderovci, zásobili je jídlem i léčivý. Podle Martinkové se tím, že byli soběstační a měli své zásoby, volyňští Češi svým způsobem i vykupovali, za druhé museli vystupovat velice diplomaticky: Pokud by se prokázalo, že poskytl něco banderovcům, potrestala by je sovětská nebo německá správa. Do

toho tam byli ještě sovětské partyzáni – kdyby pomohli potravinami těm, naštválo by to pro změnu banderovce.

„Přes den byli povinni dodávat potraviny a být poslušni německé správě, v noci přišli banderovci – nedodat, co bylo řečeno, znamenalo zabít rodiny nebo vyvraždění půlky vesnice. Jistě mohly existovat dílčí případy, kdy volyňský Čech vstoupil do povstalecké armády, to ano – mohli mít různé důvody, například existovala smíšená manželství. Ale jak to dnes předkládají ukrajinští historici jako idylu, symbiózu a přátelskou pomoc, i já bych tomu uvěřila, nemít patřičné vzdělání. Uvádějí jména konkrétních Čechů, názvy vesnic i archivní prameny. Daly by se napsat i dnes rukou, každopádně je to neuvěřitelné, to je už práce pro historiky vyvrátit... Vzpomínky dnes, zaplať pánbůh, zaznamenané máme," vyhodnocuje ze svého pohledu.

Pro historičku samotnou prý bylo kdysi velkým překvapením, že řádění povstalecké ukrajinské armády neskončilo s koncem druhé světové války ani s osvobozením Volyně.

„Každopádně – jediní, kdo dnes je schopen mít argumenty proti nepravdivým tvrzením, jsou volyňští Češi. Nikdo jiný. Ani ministr zahraničních věcí je neměl, když na Ukrajinu jel. Určitě by si to měl nastudovat," podotýká závěrem Dagmar Martinková.

#### **Karlovarský REGION**

V květnu slaví **91 let paní Tušakovská Vlasta** z Dědovy Hory, bytem Karlovy Vary; **82 let paní Sekulová Věra** z Mežilevské, bytem Karlovy Vary.

*Mnoho zdraví a spokojenosti do dalších let za region přeje Helena Horáková.*

#### **Region LITOMĚŘICE**

V květnu slaví **70 let paní Jiřina Hahndorfová** z Liběšic; **82 let paní Dobromila Grindlerová** z Lipin, bytem Litoměřice; **82 let pan Ing. Rostislav Knob** z Bocanovky, bytem Chotíněves; **85 let pan Zdeněk Doležal** ze Zdobunova, bytem Litoměřice; **86 let pan Josef Flandera** z Mirohoště, bytem Osek.

*Vše nejlepší, hodně zdraví a štěstí přeje za region Daniela Zelenková, jednatelka*

#### **Region MORAVSKOSLEZSKÝ**

V květnu slaví **paní Dr. Ing. Anna Plchová**, nar. Krnov, bytem Paskov – **65 let**; **paní Ludmila Macenauerová**, nar. Hrušvice, bytem Krnov – **80 let**; **paní Marie Urbanová**, nar. Zborov, bytem Studénka – Butovice – **80 let**; **paní Leonida Dolečková-Tamchimová**, nar. Malovaná, bytem Nový Jičín-Loučka – **82 let**; **paní Jiřina Krušinová**, nar. Curkov, bytem Krnov – **83 let**; **paní Helena Januschová**, nar. Krupa-Hranice, bytem Studénka – **89 let**.

*Všem oslavencům přejeme vše nejlepší, hodně zdraví, štěstí a spokojenosti, za region Zdenka Novotná*

#### **Region NYMBURK**

V našem regionu oslavili a oslaví svá jubilea tito naši občané: **91 let paní Černá Ludmila** z Milovic; **85 let paní Vlačihová Ludmila** z Milovic; **85 let paní Koničková Marie** z Milovic; **70 let pan Černý Vladimír** z Milovic; **70 let pan Černý Jaroslav** z Doubravičky, Dolní Cetno – Ml. Boleslav; **65 let paní Nazarčuková Emilie** z Milovic; **65 let pan Palamarčuk Nikolaj** z Milovic; **60 let paní Ornstová Alena** z Butovse – Jičín; **45 let paní Jakušová Elena** z Milovic; **35 let paní Piloušková Taťána** z Milovic; **55 let pan Vlačíha Boris** z Milovic; **55 let pan Koniček Alexandr** z Milovic.

*Přejeme vše nejlepší do dalších let, hodně zdraví a životní pohody.*

*Za region Anna Mazníková a Ludmila Černá*

## **SPOLEČENSKÁ RUBRIKA**

#### **Region BRNO**

V květnu oslavuje **92 let pan Jaroslav Sitar** ze Sienkievičovky, nyní Branišovice; **91 let pan Alexander Šnajder** z Křemence, nyní Brno; **83 let paní Anna Chudobová** z Libanovky, nyní Brno.

*Všem jubilantům přejeme pevné zdraví a životní pohodu do dalších let.*

*Za region Jan Pavlica*

#### **Region BROUMOV**

V měsíci květnu oslaví **82 let pan Jiří Pokorný** z Máslenky, nyní bytem Broumov. V květnu také oslaví své **75. narozeniny pan Vladislav Sodomek** z Lucka, nyní také bytem Broumov.

*Oslavencům přejeme vše nejlepší, pevné zdraví a veselou náladu.*

*Za region Alexandr Stejskal*

#### **Region CHEB**

V květnu oslaví **82 let paní Ketnerová Věra** z Hlinska, nyní bytem Aš.

*Přejeme jí jménem krajanů pevné zdraví a životní pohodu do dalších let.*

*Za region Libuše Pancířová*

#### **Region CHOMUTOV**

V květnu oslaví **96 let paní Emílie Streláková, roz. Kajerová** z Kyjeva, bytem Chomutov.

*Hodně zdraví, štěstí a spokojenosti přeje za region Jaroslav Báča*

**Region OLOMOUC**

V květnu oslaví **91 let paní Marie Pospíšilová** z Podcurkova, nyní bytem Olomouc, **87 let paní Anna Dudková** z Kurdybaně, nyní bytem Blatec u Olomouce.

Do dalších let přejeme pevné zdraví a osobní pohodu.

*Za region Ing. Miroslav Nerad*

**Region PRAHA**

V květnu oslaví **91 let paní Ludmila Klejšmidová** z Kněhiněk, nyní Jaroměř; **91 let pan Otakar Martinovský** z Volkova, nyní Říčany n/L; **75 let pan Vladimír Martinek** z Selenčiny, nyní Heřmanice n/L; **75 let paní Marie Nečasová** z Mstěšína, nyní Mimoň.

Jubilantům přejeme do dalších let pevné zdraví a životní pohodu.

*Za region Ing. Ludvík Engel*

**Region PODOBŘANY**

V dubnu oslavili **pan Rostislav Pelant, 82 let; paní Marie Medunová, 88 let a paní Marie Ješkeová, 89 let.**

V květnu oslaví **paní Jiřina Václavíková, 83 let; paní Emilie Nestarcová, 87 let a pan Jaroslav Žitný, 88 let.**

*Za region všem oslavencům gratuluje a mnoho zdraví a spokojenosti do dalších let přeje Edita Langpaulová.*

**Region RAKOVNÍK**

V květnu slaví **89 let pan Antonín Hora**, Huleč Č., nyní Kralovice; **89 let paní Evženie Kučerová**, Podhájce, nyní Kolečovice DD; **83 let paní Bohumila Marešová**, Kupičov, nyní Šanov; **85 let pan Antonín Trnka**, Huleč Č., nyní Velká Buková; **87 let pan Ing. Jaroslav Vaněk**, Huleč Č., nyní Plzeň.

Všem jmenovaným přejeme do dalších let pevné zdraví, štěstí.

*Za region Ing. V. Vohralík, J. Krouský*

**Region ŠUMPERK**

V měsíci květnu oslaví **45 let paní Lenka Sajlerová**, Svitavy, **81 let paní Božena Šotolová, roz. Balšánková**, Nový Malín.

*Za region Dana Pospíšilová*

**Region VYŠKOV**

V květnu slaví **70 let paní Krejčířová Květoslava roz. Obhlídalová** bytem Dražovice.

*Za region Vyškov Václav Černý, k blahopřání se připojují i ostatní členové regionu*

**Region ŽATEC**

V květnu slaví **80 let paní Olga Černá** z Kvasilova, nyní Žatec; **81 let pan Mgr. Mstislav Herblich** z Buršovky, nyní Most; **85 let paní Ludmila Kalašová** z Malinovky, nyní Opočno; **70 let paní Ing. Jana Malá** z Liběšic; **81 let pan Josef Nesvadba** z Omelanštiny, nyní Ústí nad Labem; **80 let paní Olga Řeháková**

z Bocánovky, nyní Žatec; **87 let paní Marie Sikolová** z Pokos, nyní Louny; **65 let paní Vlasta Staňková** ze Žatce; **81 let pan Emil Svěcený** z Novokrajeva, nyní Žatec; **89 let pan Zdeněk Šujan** ze Slavkova, nyní Žatec.

Do dalších let přejeme hodně zdraví, štěstí a spokojenosti.

*Slávka Černá*

**NAŠE ŘADY OPUSTILI**

Chtěl bych touto cestou poděkovat manželům Pavlicovým vedoucím regionu Brno, za jejich osobní účast na pietním rozloučení s **paní Mgr. Stanislavou Kounkovou / roz. Vedralovou** z Budeč Hubinských/ v Pohořelicích.

*Za rodinu František, za zprávu ve Zpravodaji děkuji*

**Region CHEB**

V únoru zemřela **paní Nina Dolečková rozená Stiburková** z Dubna, ve věku 85 let, nyní bytem Františkovy Lázně.

*Upřímnost soustrast za region vyjadřuje Libuše Pancířová*

**Region PRAHA**

Dne 3. dubna zemřel po krátké nemoci ve věku nedožitých 90 let **pan Rostislav Zumr** z Nudyže, naposledy Těchlovice – Babětín.

*Upřímnou soustrast za region vyjadřuje Ing. Ludvík Engel*

**Příspěvky na tisk duben**

**Region Šumperk:** Bílková Alice, Šumperk, 150 Kč; Antonie Tichá, Vikýřovice, 200 Kč; Zdeněk Jílek, 350 Kč;

**region Litoměřice:** nejmenovaný dárc, Roudnice n/L, 250 Kč; Kuklová Jiřina, Verneřice, 150 Kč;

**region Moravskoslezský:** Josef Knob, Opava, 250 Kč; Miroslav Špaček, Opava, 250 Kč; Anna a Václav Vyhliďalovi, Jindřichov, 100 Kč; Jiřina Krušinová, Krnov, 50 Kč; Antonín Sajler, Krnov,

250 Kč; Marie Tejčková, Krnov, 100 Kč; Ludmila Mondeková, Osoblaha, 200 Kč; Viktor a Helena Maulisovi, Osoblaha 200 Kč; Josef Šindelář, Krnov, 50 Kč; Emilie Černá, Krnov, 200 Kč; Zdenka Kahánková, Krnov, 150 Kč; Anna Vendolská, Rusín, 300 Kč;

**region Praha:** Klaudie Hrušková, Praha, 750 Kč; Zdeněk Pichrt, Praha, 50 Kč; Věra Sekulová, Česká Lípa, 50 Kč; Alena Marková, 50 Kč;

**region Žatec:** Marie Štychová, 200 Kč; MUDr. Marie Vokáčová, 200 Kč;

Marie Němcová, Lhota, 100 Kč; Božena Dobešová, Chomutov, 150 Kč; dárkyně, Žatec, 100 Kč; Emil Svěcený, Žatec, 200 Kč; Jaroslava Borovská, Cheb, 300 Kč; **region Frýdlant:** Ludmila Milická, Liberec, 200 Kč; **region zahraničí:** Jiří Raicin, Studio City – USA, zaslal na úhradu členského příspěvku a tisk 1 200 Kč.

*Všem dárcům srdečně děkujeme. Alena Kučerová, hospodářka*

Upozornění! Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha č. ú.: 252001907/0300 Československá obchodní banka a.s., Poštovní spořitelna, Roztylská 1, 225 95 Praha. Dary můžete posílat na adresu hospodářky Sdružení: Alena Kučerová, Turgeněvova 13, Litoměřice 412 01, tel.: 605 165 893, e-mail: Alena-Kucerova@email.cz. Prosíme, abyste neupomínali zveřejnění dárců a darů, zveřejňujeme je až po obdržení účetního dokladu. Peněžní dary neposílejte na adresu šéfredaktora. Změny v evidenci členství, adres, přihlášky nových členů, ukončení členství a dotazy zasílejte zásadně na adresu Marie Nečasová, Podhájek 68/V, 471 24 Mimoň, tel: 728 351 726, e-mail: m.necasova@seznam.cz. Děkujeme.

Vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřebu svých členů. Za obsahovou náplň odpovídají autoři příspěvků. Vychází jako občasník. Číslo vydání 5/2019. Šéfredaktorka: Šárka Horská. Příspěvky nejsou honorované, nevyžádané rukopisy se nevracejí. Příspěvky zasílejte na e-mailovou adresu: [zpravodajscvp@seznam.cz](mailto:zpravodajscvp@seznam.cz) nebo na korespondenční adresu: Šárka Horská, Průběžná 27, Praha 10, 100 00. Tiskne: Neoset, Ke Březině 86, 142 00 Praha 4 – Písnice. Registrováno Ministerstvem kultury ČR pod ev. č.: MK ČR E 5901. **Termín pro zaslání příspěvků do č. 6/2019 je 31. 5. 2019.** Stránky SČVP [www.scvp.eu](http://www.scvp.eu). Toto číslo vyšlo 6. května 2019.